Miquel-Àngel Riera Nadal — *Alt Camp*

"Escric amb una extraordinària lentitud i a temporades curtes"

FOTO: PERE TODA

Miquel-Àngel Riera, l'escriptor d'aquest mes, estigué a Valls dimarts d'aquesta setmana. A la tarda, al Politècnic, mantingué una interessant conversa amb un grup d'alumnes d'aquest Institut. En acabant, li demanàvem que ens continués parlant de la seva experiència com a escriptor.

M'ha agradat, especialment, la diferència que ha establert entre el concepte d'escriure i el de redactar. Hi podem insistir?

Entre redactar i escriure, hi ha una diferència de ritme, que és fonamental i, com a conseqüència d'aquesta diferència de ritme, hi ha una diferència d'intensitats i, és clar, de resultats. La textura és molt distinta. En redactar, es parteix de suposar que tens una idea clara d'allò que vols dir i, senzillament, cerques les paraules adients per dir-la. En canvi, escriure vol dir utilitzar la paraula com si fos un bisturí, amb el qual et vas obrint pas. Vas fent una tasca, diguem que més aprofundida. Jo crec que és més dramàtic escriure que no pas redactar. I, els resultats, crec que quasi sempre són més positius escrivint que no pas redactant.

La tècnica d'escriure, quin procés segueix, doncs, quan vostè la fa servi justament?

Escric gairebé del no res, a partir d'una emoció. Per exemple, en la meva darrera novel.la, *Illa Flaubert*, vaig partir del que havia redactat en un foli, on descrivia la situació, l'emoció d'una persona que, des d'una barca, si s'allunyava una mica, podia veure l'illa tota sencera, d'extrem a extrem. Aquest foli, el vaig rescriure al cap de dos anys, quan ja havia publicat *Els déus inaccessibles*. A *Illa Flaubert*, no faig res més que un seguiment d'aquest personatge, descobrir per què és que ha arribat a l'illa; però mentre escrivia, mai no sabia què passaria després. És a dir que avanço, escrivint, d'un forma una mica suïcida, però, així, tot queda engalzat, perquè tot allò que dius sempre és conseqüència del que has dit amb anterioritat. Això fa que no hi hagi res que no formi part d'aquest cos, que no hi hagi res que sigui gratuït, que sigui conseqüència d'una actitud capriciosa que pugui tenir l'autor. Em sembla important i, si hagués d'escriure un altre llibre, també ho faria seguint aquesta línia. Amb tot, he de dir que jo sempre he admirat els autors de pocs llibres.

S'ha dit que la seva obra és molt ordenada, que les unes obres tenen relació amb les altres, que la seva prosa és treballada exquisidament... ¿Creu que tot això limita el nombre de lectors?

És evident que tot això redueix mercat. Jo sé que, si acceptés d'escriure amb un llenguatge més col.loquial, amb més dinamisme, incloent-hi diàlegs -cosa que no faig mai- atrauria aquell lector una mica peresós a llegir una prosa de pàgines tipogràficament espesses; però, a mi, m'interessa treballar un llenguatge expressiu amb sentit de bellesa; em regeixo per una autoexigència expressiva, pel que fa a la meva prosa. Per això, corregeixo les proves de les proves i no mai les obres quan ja han estat editades, perquè tinc por a trobar, encara, coses expressades incorrectament. Jo respecto talment aquells lectors, als quals no agrada aquest tipus de prosa, però el que no he de fer, de cap manera, és prescindir de les meves conviccions personals, perquè això seria trair-me, primer a jo mateix i, immediatament, el lector, també. Potser sí que els meus llibres es venen amb més lentitud que no pas d'altres. Jo també escric amb una extraordinària lentitud i a temporades curtes. Mai no m'he volgut professionalitzar com a escriptor, precisament, perquè sóc lent a escriure i molt autoexigent. També m'adono que, tot i no vendre's de pressa, les meves obres es van reeditant i sempre es van venent.

El fet d'escriure des de Mallorca, a vostè, li ha suposat mai alguna trava a nivell editorial?

Mai no he tingut problemes per editar. Potser, inicialment, per editar poesia, però era, de per si, una època problemàtica. També he de dir que, sense ni jo demanar-ho, en un moment determinat, en una d'aquelles col.leccions efímeres de Mallorca em van editar el meu primer llibre *Poemes a Nai*, de poesia. Després, *Fuita i martiri de Sant Andreu Milà*, una novel.la que havia passat a Josep M. Llompart perquè m'aconsellés, me la van publicar a l'editorial Moll. Més endavant, em va semblar que calia fer l'experiència d'entrar en contacte amb el Principat i vaig presentar la novel.la *Morir quan cal* al Premi Sant Jordi, més que res perquè el meu nom es comencés a conèixer al Principat. La meva sorpresa va ser guanyar-lo, l'any 1973. Aleshores, Edicions 62 el va publicar i va començar un contacte directe amb Edcions 62.

Núria Ventura

Grup "C" del Club d'Escacs Montblanc — *Conca*

"La majoria vam començar perquè els nostres pares ja hi jugaven"

FOTO: J. QUERALT

Eduard Clonis, Daniel Poblet, Josep M. Piñol i Jordi Piñol formen l'equip "C" del Club d'Escacs Montblanc i aquests dies són notícia pel fet que han assolit l'ascens a segona categoria als campionats provincials.

Aquest fet no fóra notícia tan assenyalada si no fos perquè per pujar de categoria han hagut de guanyar altres equips formats no per joves com ells sinó per gent més gran i, per tant, molt més experimentada. Amb ells hem volgut parlar d'allò que és el seu esport preferit i també la seva màxima afecció, el món dels escacs.

¿Quines edats teniu ara?

"Doncs uns tenim quinze anys, un altre setze i un altre disset".

¿Com us vàreu interessar pel món dels escacs qui us en va ensenyar?

"La majoria vam començar perquè els nostres pares ja hi jugaven i de petits, als vuit o nou anys, van començar a ensenyar-nos les primeres jugades. D'altres vàrem començar jugant per passar l'estona i, poc a poc, com que els resultats eren bons, ens vam apuntar al Club".

¿Els escacs són un esport?, se'l pot considerar un esport?

"Sí, no és cap joc d'atzar. Tampoc no és un esport físic sinó un esport mental."

¿Creieu que hi ha una edat ideal per començar a aprendre'n o sempre és bo començar-hi a jugar?

"Es pot dir que no hi ha una edat establerta; ara, com més jove, millor. Podríem dir que es pot començar a jugar des del mateix moment en què se sàpiga llegir i escriure perquè els jugadors han d'apuntar les jugades. A partir d'aquesta edat, qualsevol moment és bo. Per exemple, al Club hi ve gent que tenen tan sols sis anys".

Vosaltres vàreu passar per l'Escola d'Escacs del Club; i creieu que és necessari passar per una escola o per un mestratge?

"Doncs hi ha de tot. El que és clar és que s'ha de passar per una escola com a mínim per conèixer les primeres jugades, les sortides, etc.

No hi ha ningú que neixi ensenyat; però de la manera que se n'aprèn més és amb l'experiència".

Hom creu que els escaquistes són una gent molt intel.ligent, molt llesta i tot això, ¿vosaltres us veieu així o això no és cert?

"Això no és cert. Qualsevol persona pot jugar bé a escacs. Tan sols ha d'anar practicant, jugant campionats i, sobretot, fixant-se en el desenvolupament de les partides. Potser més que ser intel.ligent, del que es tracta és de no ser despistat. Has de fer memòria i mirar de conèixer les jugades d'obertures".

¿Al llarg del campionat que heu jugat, us vàreu sentir cohibits quan jugàveu contra gent més gran o bé, per contra, us sentíeu més motivats?

"S'hi posen més ganes. Jugant amb una persona que en sàpiga més se n'aprèn més. Quan guanyes una persona més gran, que és a primera categoria o així, quedes satisfet, et motiva".

Per últim, ¿us veurieu amb cor de jugar amb un Kàrpov o Kaspàrov?

"Sí, per jugar-hi, sí, ara... hauríem de jugar amb molta calma i tranquil.litat. Pensa que nosaltres veiem dues o tres jugades endavant i ells comencen la partida i en veuen ja dotze o tretze".

Gabriel Serra

El Millor Servei
El Millor Tracte
El Millor Producte
El Millor Preu

regalogar
Les Llistes dels Nuvis Llestos

Les Millors Facilitats
Les Millors Condicions
Les Millors Llistes de Casament

C/ Abat Llort, 15-17
VALLS